

OULUN SALON LUKIO

OPINTO-OPAS

LUKUVUOSI 2011–2012

OULUNSALON LUKIO

Mäntypellonpolku 10

90460 OULUNSALO

kuovi.oulunsalo.fi

Rehtori 050 388 7008

Kanslia 050 388 6988

Fax 08 - 520 3345

Opettajainhuone 044 497 3012

Opinto-ohjaaja 044 497 3102

TOIMINTA-AJATUS

Oulunsalon lukiossa lukiotutkinnon suoritettuaan nuori on itsenäinen, yhteistyökykyinen ja hänellä on jatko-opinnoissa sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja.

YLEISIÄ OPISKELUOHJEITAYLEISIÄ OPISKELUOHJEITA

Lukio-opiskelu vaatii laajojen asiakokonaisuuksien hallintaa. Niinpä läksyjä ja kokeisiin luettavaa asiaa on paljon. Tämän lisäksi kursseilla edetään nopeasti. Tämän takia läksyjen säännöllinen tekeminen ja poissaolojen välttäminen on välttämätön ehto lukio-opiskeluissa menestymiselle. Lisäksi lukio edellyttää kykyä ja tahtoa itsenäiseen työskentelyyn, josta on kyllä hyötyä myös jatko-opinnoissa ja elämässä yleensä.

Muista:

- Tee oppitunnilla muistiinpanoja, osallistu keskusteluihin, väittelyihin ja kerää lisätietoja.
- Suunnittele aikatauluja kotitehtävien teolle ja kokeisiin luvulle.
- Muista jättää aikaa myös harrastuksille!
- Voit aina kysyä neuvoa aineen opettajalta, opolta, ryhmänohjaajalta tai rehtorilta!

TIEDOTTAMINEN

Ajankohtaisista asioista tiedottaminen tapahtuu pääasiassa WILMAN ja koulun kotisivujen (kuovi.oulunsalo.fi) kautta. Lisäksi tiedotteita on lukion ala-aulassa, info-televisiossa ja kanslian ilmoitustaululla Oulunsalo-talon 2. kerroksessa.

Ilmoitustauluja on koulun käytävillä, kuten opon ja terveydenhoitajan huoneen ulkopuolella, jossa on myös oppilaskunnan tiedotteita.

REHTORI

Koulun johtajana toimii rehtori, joka päättää merkittävistä koulunkäyntiin liittyvistä asioista, kuten erilaisista luvista pitempiaikaisiin poissaoloihin ja toisissa oppilaitoksissa suoritettujen kurssien vastaavuuksista. Hänelle on myös jätettävä kirjallinen ilmoitus, jos olet lähdössä vaihto-oppilaaksi.

Rehtorin tavoitat numerosta 050 388 7008.

OPINTO-OHJAUS

Opinto-ohjaaja antaa yksityis- ja pienryhmäohjausta huoneensa ulkopuolella olevassa lukujärjestyksessä mainittuina aikoina. Hänelle voit jättää myös viestin postilaatikkoon, joka sijaitsee oppilaanohjaajan huoneen eteisessä. Myös ryhmänohjaajat ja aineenopettajat omista aineistaan seuraavat opiskelijoiden opintojen etenemistä.
Opinto-ohjaajan puhelinnumero on 044 497 3102.

RYHMÄNOHJAAJA

Kullakin opetusryhmällä on oma ryhmänohjaajansa, joka opastaa sinua opinto-ohjelman laatimisessa ja kaikissa koulunkäytiin liittyvissä asioissa.

POISSAOLOT

Ryhmänohjaaja voi myöntää sinulle luvan kolmea päivää lyhyempiin poissaoloihin. Hänelle on ilmoitettava myös kahta päivää pitemmistä sairauspoissaoloista! Pitemmistä poissaoloista on neuvoteltava rehtorin kanssa.

POISSAOLOT SELVITETÄÄN WILMANKAUTTA MAHDOLLISIMMAN PIAN. Huoltajan on varmistettava alle 18-vuotiaiden poissaolosyiden oikeellisuus. Poissaolojen kuittaamisesta annetaan lisätietoja lukuvuoden alussa.

KOULUTERVEYDENHOITO

Opiskeluterveydenhuolto on terveyden edistämistä, sairauksien ehkäisyä ja terveysneuvontaa. Tavoitteena on hyvä terveys ja terveellisten elämäntapojen omaksuminen.

Terveydenhoitajan määräaikaistarkastus tehdään kaikille lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Tarkastuksessa tutkitaan näkö, verenpaine, hemoglobiini sekä kasvu ja keskustellaan terveyskyselyssä esille tulevista asioista. Lisäksi ensimmäisen vuoden naisopiskelijat käyvät lääkärintarkastuksessa, ja miesopiskelijat käyvät lääkärintarkastuksessa lukion toisena vuotena kutsuntatarkastuksessa.

Terveydenhoitajan puoleen voi päivystysaikana kääntyä kaikissa asioissa ilman ajanvarausta ja muulloin ajanvarauksella. Terveydenhoitaja antaa ohjausta ja neuvontaa sekä tarvittaessa ohjaa eteenpäin (esim. lääkärille, psykologille).

Terveydenhoitaja on tavoitettavissa lukiolla opo:n huoneessa perjantaisin klo 8.00-13.00. Päivystysaika ilman ajanvarausta on klo 8.00-8.30.

Lääkärin ja muiden erityistyöntekijöiden vastaanotto on terveystieteiden keskuksessa. Ajan voi varata joko itse soittamalla terveystieteiden keskuksen tai terveydenhoitajan välityksellä. Psykologin ajan voi varata joko soittamalla itse suoraan psykologille tai terveydenhoitajan välityksellä.

Hammashoitola sijaitsee kauppakeskus Kapteenin tiloissa (2. krs.).

Kaikki vastaanotot ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille. Peruuttamattomista (lääkärin ja hammaslääkärin) poisjääneistä peritään 31,50 euron sakkomaksu.

Yhteystietoja

Terveydenhoitaja:

050 388 6959 puhelintunti ma-pe klo 13.00-14.00.

Terveystieteiden keskuksen vastaanotto:

Päivystysajanvaraus 08 5587 3401

Kiireetön ajanvaraus ja laboratoriovastausten tiedustelu 08 5587 3455 klo 12.00-15.00.

Hoitajan vastaanotto:

Aamupäivällä ilman ajanvarausta klo 8.00-10.30 ja iltapäivällä ajanvarauksella klo 12.00-15.00.

Psykologi:

Piia Rantakokko 050 388 6926 puhelintunti ma-ti klo 13.30-14.00, to-pe klo 11.00-11.30

Psykiatriset sairaanhoitajat:

Kati Turunen 050 388 6950 puhelintunti ma, ke, to klo 11.30-12.00, ti klo 8.00-9.00

Pirjo Vallo 050 388 6921 puhelintunti ma-to klo 13.00-13.30, pe klo 8.00-8.30

Perhesuunnitteluneuvola (mm. ehkäisyasiat):

Leena Riihiaho 050 388 6958

Anne-Marja Keränen 050 388 6929

Hammashoitola:

Ajanvaraus 050 343 7580

Päivystysaikaisten varaaminen klo 8.00-10.00, kiireetön ajanvaraus ja aikojen peruminen iltapäivällä

OPPILASKUNTA

Lukiassa toimii oppilaskunta, johon kuuluvat kaikki oppilaat. Oppilaskunnan tehtäviä on mm. yhteistoiminnan järjestäminen sekä koulutyön kehittäminen.

Ylintä päätösvaltaa oppilaskunnassa käyttää syyskokous, jossa on äänioikeus kaikilla oppilailla. Lain mukaan syyskokous on pidettävä syyskuun loppuun mennessä. Kokouksen tehtävänä on valita keskuudestaan oppilaskunnalle hallitus, puheenjohtaja ja sihteeri.

Oppilaskunnan päättävä elin on hallitus. Sen kokoukset ovat kaikille avoimia, kaikki asioista kiinnostuneet oppilaskunnan jäsenet ovat lämpimästi tervetullaita esittämään uusia näkökantoja tai vain kuuntelemaan. Oppilaskunnan ohjaajana toimii opinto-ohjaaja.

OPPILASKUNNAN HALLITUS

Essi Apell, Henri Helanen, Maija Huovinen, Sami Korhikoski, Fanni Laukkanen, Aleksi Lyttinen, Juho Pasma, Alisa Pyrrö, Lotta Uusimäki, Sade Yrjölä (pj).

TUTOR-TOIMINTA

Koulussamme toimii tutoreita, joiden tehtävänä on avustaa ja opastaa lukio-opiskeluiden aloittamisessa. Heidät voit pysäyttää käytävällä tai laittaa sähköpostia ja kysyä opinnoissa mahdollisesti eteen tulleista ongelmista.

Tutor-opiskelijat lv 2011-12:

Riku Herranen, Tomi Hintsala, Senja Häikiö, Juho Kantola, Jessika Lepistö ja Anna Nurmivuori

OPISKELIJAHUOLTORYHMÄ

Oulunsalon lukion opiskelijahuoltoryhmän perusrungon muodostavat rehtori, opinto-ohjaaja ja kouluterveydenhoitaja sekä psykologi ja kuraattori. Mukaan tapaamisiin voidaan kutsua ryhmänohjaajia tai eri alojen asiantuntijoita.

Ryhmä kokoontuu aina lukukauden alkaessa ja muutoin tarvittaessa, vähintään kerran jokaisessa lukion jaksossa. Ryhmässä käsiteltävät asiat ovat luottamuksellisia, ja myös opiskelijoilla ja vanhemmillä on oikeus pyytää palaveria ryhmän kanssa. Yksittäisen opiskelijan asioita ei käsitellä ryhmässä ilman opiskelijan/huoltajan lupaa.

Opiskelijahuoltoryhmällä on kahdenlaisia tehtäviä. Ensisijainen tehtävä on koulu-yhteisön hyvinvoinnin ylläpitäminen ja ongelmien ennaltaehkäisy. Toinen tehtävä on auttaa ja tukea yksittäistä opiskelijaa opinnoissa.

Opiskelijahuoltoryhmä arvioi tarvittaessa avun tai tuen tarpeen ja sopii vastuunjaosta – mitä tukitoimia opiskelijalle tarjotaan ja kuka niistä vastaa. Opiskelijaa ja hänen huoltajiansa autetaan saamaan tukea koulun ulkopuolisilta nuorten tuki- ja hoitotahoilta, jos koulun omat keinot ja opiskelijahuollon palvelut eivät riitä.

Kuraattori on lukiolla pääasiassa torstaisin (aamupäivällä). Lukion kuraattorina toimii Eija Viitala. Hän on myös Oulunsalon yläasteen ja Pitkäkankaan koulun kuraattori. **Lukiolaisten tulee varata aika Viitalalle joko puhelimitse puh. 050 388 6931 tai Wilman kautta.** Yhteyttä voi ottaa oppilas itse, vanhemmat tai opettaja.

Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä, joka osallistuu oppilashuoltotoimintaan. Hänen tehtävänä on tukea oppilaiden koulunkäyntiä ja etsiä yhdessä ratkaisuja myös muiden elämänalueiden ongelmiin. Koulukuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen vanhempiansa ja koulu-yhteisön kanssa, ja hänen kanssaan käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia.

Muut yhteystiedot: rehtori 050 388 7008 ja opinto-ohjaaja 044 497 3102.

HENKILÖKUNTA LV. 2011-12

OPETTAJAT

(s-posti etunimi.sukunimi@edu.oulunsalo.fi)

Hannula, Soile	EN,RA (11A)	0503000165
Heikkilä, Sirpa	MU	0445597993
Hekkanen, Arto	MA, FY (11B)	0503886985
Heurlin, Anna-Mari	UE, PS, FI	0503002250
Käkilehto, Juha	MA, KE (10A)	0503166841
Kärkkäinen, Arvo	EN, RU	0505212749
Luukas, Johanna	LI	0400854208
Myhrberg, Marja-Liisa	SA	0505812207
Mäkelä, Minna	RU, SA (09B)	0503169034
Mäkinen, Satu	GE, BI, TE (09C)	0503169035
Mäläskä, Arvi	HI, YHT	0503169036
Palojärvi, Eila	HI, UE, FI opinto-ohjaaja (09A)	0444973102
Palovaara, Pepe	MA, ATK (11C)	0503169037
Piiroinen, Pirjo	KU, YRITT(10B)	0503169038
Tervonen, Tuula	ÄI, EN, RU, rehtori	0503887008
Toljamo, Pirjo	ÄI(10C)	0414304374
Kanslian numero		0503886988, 0503622271

MUU HENKILÖKUNTA

Tikkala, Jaana	kurssisihteeri	050 388 6988
Pehkonen, Pekka	vahtimestari	050 388 6989
Väliaho, Kai	vahtimestari	050 388 7000
Rönkkö, Atso	AV-toimistovirkailija	050 388 6997
Portimo, Seija	ravintolapäällikkö	044 711 9711
Savuoja, Olavi	kiinteistönhoitaja	050 388 6849
Määttä, Seija	siivooja	
Kotkaranta-Ervasti, Paula	siivooja	

LUKION TYÖAJAT

Lukuvuoden 2011-2012 työpäivien määrä on 189.

syyslukukausi 11.8.-22.12.2011 (90 työpäivää)
syysloma 24.10.-28.10.2011 (viikko43)
lauantaityöpäivä 26.11.2011

kevätlukukausi 9.1.-2.6.2012 (97 työpäivää)
talviloma 5.3.-9.3.2012 (viikko 10)
lauantaityöpäivä 26.5.2012

Vapaapäivät:

vapaapäivä ma 5.12.2011
vappu ma 30.4. ja ti 1.5.2012 vapaa
helatorstai 17.5.2012

Maanantai 5.12. vapaapäivä korvataan yhdellä työpäivälauantailla perusopetuksessa 10.9.2011 ja lukiossa koeviikon yhteydessä syyslukukaudella 2011 (la 26.11.2011). Lisäksi vapun aaton vapaa korvataan yhdellä koepäivällä 26.5.2012.

JAKSOT

- 1. jakso 11.8.2011 -3.10.2011(38)
- 2. jakso 4.10.2011 -29.11.2011(37)
- 3. jakso 30.11.2011 -7.2.2012(37)
- 4. jakso 8.2.2012 -5.4.2012(37)
- 5. jakso 10.4.2012 -2.6.2012(38)

UUSINTA-JARÄSTIKOKEET

1. pe 19.8.2011 klo 8-11, LV 2010-11 kurssien viimeinen koepäivä, ilm. viim. ma 15.8.

MUUT KOEPÄIVÄT ILMOITETAAN LV 2011-12 ALUSSA.

PÄIVITTÄINEN TYÖAIKA

	11ABC	10ABC	09ABC
1. tunti	8.00–9.15	8.00–9.15	8.00–9.15
2. tunti	9.25–10.40 (ma ja pe klo 9.20)	9.25–10.40 (ma ja pe klo 9.20)	9.25–10.40 (ma ja pe klo 9.20)
	RUOKAILU 10.40-11.15		
3. tunti	11.15–12.30	10.55–12.10	10.45–12.00
		RUOKAILU 12.10-12.45	RUOKAILU 12.00-12.45
4. tunti	12.45–14.00	12.45–14.00	12.45–14.00
5. tunti	14.15–15.30	14.15–15.30	14.15–15.30

HAJAUTETUT

KURSSIT (KOODI8)	14.15–16.00	14.15–16.00	14.15–16.00
-----------------------------------	-------------	-------------	-------------

HUOMIO: 2. vuoden opiskelijat (10ABC) siirtyvät 4. jaksossa ruokailemaan abien aikataulun mukaan (3. tunti klo 10.45-12.00 ja ruokailu klo 12.00-12.45).

Koulun yhteinen aamunavaus pidetään maanantaisin ja perjantaisin klo 9.20.

OULUN SALON LUKION JÄRJESTYSSÄÄNNÖT

Lukion toiminnassa noudatetaan seuraavia järjestyssääntöjä.

- Tupakointi ja nuuskan käyttö koulun alueella ovat kiellettyjä.
- Päihteiden tuominen koulun alueelle tai päihteiden vaikutuksen alaisena oleminen on kiellettyä.
- Polkupyörät, mopot ja autot on pidettävä niille varatuilla paikoilla.
- Luokkaan mennessäsi jätä ulkovaatteet ja -jalkineet naulakolle. Älä jätä laukkuja, takkia tai jalkineita ala-aulaan penkeille tai lattialle.
- Syötyäsi vie astiat niille varatulle paikalle ja puhdistä pöytäsi. Ota ruokaa vain sen verran, kuin jaksat syödä.
- Huolehdi siitä, että palautat kirjastossa käyttämäsi materiaalin takaisin paikoilleen.
- Kortinpeluu on kielletty.
- Matkapuhelimen on oltava oppitunnilla suljettuna, ellei sitä käytetä laskimena oppitunnin tehtäviin. Koulun juhlien aikana matkapuhelin on oltava äänettömänä.
- Jos rehtori luotettavan selvityksen perusteella toteaa opiskelijan syyllistyneen vilppiin tai vilpin yritykseen kokeessa, katsotaan kyseinen koe mitätöidyksi. Rangaistuksena rehtori antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen. Vilpistä kiinni jäänyt opiskelija saa osallistua yhden kerran uusintakuulusteluun suorittaakseen kyseisen kurssin. Jos vilppi toistuu, kurinpitorangaistuksena voidaan käyttää opiskelijan oppilaitoksesta erottamista määräajaksi, enintään vuodeksi. Matkapuhelimen pitäminen ylioppilaskirjoituskokeiden tilassa tulkitaan vilpin yritykseksi.
- Oppitunnille ja kaikkiin koetilaisuuksiin on saavuttava ajoissa.
- Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta, oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan.

WILMA

Lukiolla on käytössä MultiPrimus-hallintojärjestelmä, johon liittyy Internetin kautta toimiva WILMA-ympäristö. WILMA:sta opiskelija voi muun muassa lukea tiedotteita, tarkistaa opintosuorituksensa, nähdä työjärjestyksensä, lähettää viestejä opettajille ja erikseen ilmoitettavana ajankohtana tehdä seuraavan lukuvuoden kurssivalinnat. Lisäksi poissaoloselvitykset tehdään lv 2011-12 alusta lähtien WILMA:n kautta. Tästä annetaan lisäohjeita lukuvuoden alkaessa.

WILMA:n tunnukset jaetaan opiskelijoille ja huoltajille lukuvuoden alussa. WILMA:n sivuille pääsee koulun kotisivujen kautta.

KURSSIEN SUORITUSJÄRJESTYS

Oppiaineiden pakolliset ja syventävät kurssit suositellaan suoritettavaksi numerojärjestyksessä, ja tästä on joidenkin aineiden kohdalla erillinen ohje opetussuunnitelmassa. Joissakin reaaliaineissa suoritusjärjestys on kuitenkin vapaampaa. Sen sijaan kielissä ja matemaattisissa aineissa numerojärjestyksestä poikkeaminen on sallittu vain harvinaisissa poikkeustapauksissa. Kurssien suoritusjärjestyksen muuttamisesta on aina neuvoteltava kurssia opettavan opettajan kanssa.

OPINTOSUUNNITELMAN MUUTTAMINEN

Uuden oppiaineen voi ottaa ohjelmaansa ja jonkin oppiaineen voi jättää pois ennen uuden jakson alkamista. Muutoksista on aina **neuvoteltava opinto-ohjaajan** kanssa, ja muutokset vahvistaa aina rehtori. Opintosuunnitelman muutos tehdään opinto-ohjaajalta saadulle lomakkeelle.

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa pitkistä lyhyeen käytetään hyväksi lukemissa seuraavia vastaavuuksia: MAA1 $\Leftrightarrow$ MAB1, MAA3 $\Leftrightarrow$ MAB2, MAA6 $\Leftrightarrow$ MAB5, MAA7 $\Leftrightarrow$ MAB4 ja MAA8 $\Leftrightarrow$ MAB3. Tällöin ko. lyhyen kurssin numeroarvosanaksi tulee vastaava pitkän oppimäärän arvosana. Mikäli opiskelija haluaa yrittää korottaa näin saatua lyhyen kurssin arvosanaa, niin hänen on annettava tarvittavat opettajan määräämät lisänäytöt tai osallistuttava uudelleen ko. lyhyen kurssin opetukseen ja kurssikokeeseen. Jos opiskelija on suorittanut hyväksytysti muita pitkän matematiikan kursseja kuin em. vastaavuuslistassa on mainittu, niin ne luetaan opiskelijan lyhyen matematiikan koulukohtaisiksi syventäviksi kurseiksi. Jos opiskelija vaihtaa lyhyestä oppimäärästä pitkään oppimäärään, niin mikään lyhyen kurssin suoritus ei korvaa pitkän oppimäärän kursseja.

OPISKELIJAN ARVIOINTI

Kurssit arvostellaan toisistaan riippumatta joko numeroin 4:stä 10:een tai suoritettu/hylätty periaatteella. Kaikista pakollisista ja valtakunnallisista syventävistä kurseista annetaan numeroarvosana.

Kurssin alussa opettaja ilmoittaa kurssin arvioinnin perusteet, kuten poissaolojen tai tehtävien laiminlyönnin vaikutuksen kurssin arviointiin. Mikäli opiskelija on paljon poissa kurssin tunneilta, opettajalla on mahdollisuus jättää opiskelija kokonaan arvostelematta.

Lukioasetuksen määrittämin numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksessa annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia. Pyyntö on tehtävä kirjallisena kansliaan.

Opetussuunnitelmassa määritellyt muut lukion tehtävään soveltuvat opinnot arvioidaan siten kuin opetussuunnitelmassa määrätään.

PÄÄTTÖTODISTUKSEN ARVOSANAN MÄÄRÄYTYMINEN

Saadakseen päättötodistuksen opiskelijan on suoritettava vähintään 75 kurssia. Ilman päättötodistusta opiskelija ei voi saada ylioppilastutkintotodistusta, vaikka opiskelija olisikin läpäissyt yo-kirjoitukset.

Päättötodistuksen oppiaineen numeroarvosana määräytyy kurssiarvosanojen aritmeettisen keskiarvon pohjalta, jota opettaja voi korottaa yhden numeron verran!

Opiskelijoiden on suoritettava vähintään 2/3 opinto-ohjelmansa mukaisista oppiaineen oppimäärän pakollisista ja syventävistä kursseista hyväksytysti. Tällöin jokainen opiskeltu pakollinen kurssi on mukana oppiaineen arvosanassa. Lukion kokonaiskurssimäärässä on mukana kaikki opiskelijan arvioidut kurssit, eikä mitään voi jälkikäteen enää poistaa.

Opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskeltuja tietyn oppiaineen pakollisia tai valtakunnallisia syventäviä kursseja	Em. kursseista hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
1–2 kurssia	0
3–5 kurssia	1
6–8 kurssia	2
9–11 kurssia	3
12–13 kurssia	4

Tarkemmat säädökset päättötodistuksen arvosanan määräytymisestä ovat opetussuunnitelmassa.

ETENEMISESTE

Jos opiskelija saa oppiaineessa kaksi ajallisesti peräkkäistä hylättyä kurssi-arvosanaa, niin oppilaan eteneminen keskeytyy tässä oppiaineessa, kunnes jompikumpi hylätyistä arvosanoista on suoritettu hyväksytysti. Etenemiseste ei estä opiskelijaa osallistumasta kyseisen aineen etenevään opetukseen, mutta estää oikeuden osallistua etenevän kurssin kurssikokeeseen, ennen kuin toinen hylätyistä kursseista on suoritettu.

Pakolliset ja valtakunnalliset syventävät kurssit synnyttävät ja poistavat etenemisesteitä, mutta koulukohtaiset syventävät tai soveltavat kurssit eivät vaikuta etenemisesteisiin.

TENTTIMISKÄYTÄNTÖ

Opiskelija voi suorittaa osan lukion kursseista itsenäisesti työskennellen. Tällöinkin hänen on osallistuttava kurssikokeeseen. Tästä **tenttimisestä** on etukäteen **sovittava** kurssin pitäjän kanssa, joka antaa opiskelun ohjeiden lisäksi **lisätehtävän**, joka on välttämätön jatkuvan näytön arvioimiseksi. **Lupaa** tenttimiseen **anotaan erillisellä lomakkeella**. Lopullisen **luvan** tenttimiseen **antaa rehtori**. Kunkin **oppiaineen ensimmäisiä kursseja ei suositella tentittäväksi**.

KOEVIKKO

Kunkin kurssin loppuksi on **koeviikko**. Koeviikolla kokeet alkavat yleensä kello **9.00 ja päättyvät 12.00**. Opettajalla ja opetusryhmällä on kuitenkin erikseen lupa sopia kokeen alkamisesta jo kello 8.00. Samoin niillä oppilailta, jotka joutuvat suorittamaan kaksi koetta samana päivänä, on oikeus pyytää kokeen aloittamista kello 8.00. Tämä pyyntö on välitettävä rehtorille hyvissä ajoin. Kahden kokeen suorittamista samana päivänä ei suositella, vaan sitä tulisi välttää.

Ennen kokeita järjestettävät kertaukset kuuluvat kurssin suorittamiseen, ja ne lasketaan opetuskerraksi. Poissaolosta tulee tavanomainen poissaolomerkintä.

Viisijaksojärjestelmässä palkin 8 koe pidetään opettajan erikseen ilmoittamana ajan-kohtana. Palkin 7 koepäivä on tarvittaessa koeviikkoa edeltävänä päivänä. Tällöin ne, joilla ei ole koetta, osallistuvat normaaliin opetukseen. **7-koodin koe alkaa aina kello 8.00**.

Kurssikokeista tehdään aina erillinen koelista, joka on luettavissa koulun ilmoitustaululla ja kotisivuilla tai WILMAssa. Opettajat ilmoittavat oman kurssinsa koeajan ja -paikan kurssin aikana.

Koeviikon iltapäivällä kello **12.20-13.05** on **seuraavan päivän kokeen kertaustunti**.

KOKEISIIN ILMOITTAUTUMINEN

Kurssin päätteeksi tapahtuviin kokeisiin ei tarvitse ilmoittautua erikseen, mutta poissaolosta tulee tehdä ilmoitus opettajalle tai kansliaan.

Uusintakokeisiin ja hylätyn kurssin uusimisiin jonkun toisen ryhmän mukana tai tenttimällä suoritettavan kurssin kokeeseen on *ilmoittauduttava määräpäivään mennessä* yleensä viisi päivää ennen uusintakuulustelua. Ilmoittautuminen tapahtuu WILMAN kautta ilmoitettuun määräpäivään mennessä.

SAIRASTUMINEN

Jos sairastut ennen koetta, ilmoita siitä välittömästi aineenopettajallesi, ryhmän-ohjaajallesi tai kansliaan, sillä ilmoittautuminen lasketaan myös koekerraksi. Voit lähettää tiedon esimerkiksi tekstiviestinä (ks. koulun ja opettajien yhteystiedot). Jos opiskelija sairauden tai jonkin muun esteen takia on poissa kurssikokeesta, hänen on osallistuttava saman kurssin kokeeseen joko uusintakoepäivänä tai jossain toisessa jaksossa. Yksittäisille opiskelijoille ei järjestetä yleensä erikseen kokeita!

UUSINTAKUULUSTELUT

Varsinaisia uusintakuulusteluita on viisi. Uusintakuulustelupäivät on ilmoitettu päivy-rissä kohdassa LUKION TYÖAJAT.

Jos opiskelija on sairas koepäivänä, hänen tulee osallistua heti seuraavaan uusinta-kokeeseen.

Hyväksytyt kurssin uusiminen: Hyväksytyt kurssin voi uusia osallistumalla uudelleen kurssin opetukseen, jolloin parempi arvosana jää voimaan. Kuluvana lukuvuonna opiskeltua hyväksytyä kurssia voi yrittää korottaa kerran uusintakuulustelussa. Tällaiseen hyväksytyt kurssin uusintakuulusteluun voi osallistua kerran syysluku-kaudella ja kerran kevätlukukaudella. Edellisen lukuvuoden kurssikoetta saa yrittää korottaa seuraavan lukuvuoden ensimmäisessä uusintakuulustelussa.

Hylätyn kurssin uusiminen: Hylätyn kurssin voi uusia kerran osallistumalla kyseisen kurssin kokeeseen jonkun toisen ryhmän mukana tai uusintakuulustelupäivinä. Mikäli opiskelija ei ole saanut suoritettua hylättyä kurssia, hän voi osallistua uudelleen kurssin opetukseen.

5. jakson uusintakoe on elokuussa. Jos on useampia saman jakson rästikokeita, ne voi uusia elokuun aikana. Elokuun jälkeen ei voi enää uusia edellisen vuoden kurssikokeita. Jos jostakin syystä kurssi jää suorittamatta, se on suoritettava opettajan määräämällä tavalla (joko tenttimällä tai suoritettava kurssi uudelleen).

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

ENNEN KIRJOITUKSIA PIDETTÄVÄT PREPPAUKSET

Ennen ylioppilaskirjoituksia voidaan järjestää kirjoitettavissa aineissa preppaus-tilaisuuksia. Näistä preppauksista tiedotetaan aina erikseen hyvissä ajoin ennen kirjoitusten alkamista.

Preppaus kestää noin kolme tuntia, ja siihen voi kuulua myös kirjallinen osa. Opettajat voivat antaa opiskelijoille ennakoon materiaalia ja ohjeita preppaukseen, ja niissä kerrataan yleensä koko lukion oppimäärä.

Preppauksen tarkoituksena on helpottaa oppiaineen kertaamista ja valmistautumista ylioppilaskirjoituksiin. Tämän vuoksi näihin tilaisuuksiin osallistuminen on aina suositeltavaa. Preppauksissa opettajat voivat myös antaa ohjeita kirjoitustilanteesta ja ainekohtaisia ohjeita.

YLIOPPILASTUTKINNON RAKENNE

Ylioppilastutkinnon suorittamiseen on lisätty valinnaisuutta tutkintoon pakollisesti kuuluvassa neljässä kokeessa siten, että vain äidinkielen koe on kaikille pakollinen ja että kokelas valitsee kolme muuta tutkintoonsa pakollisesti kuuluvaa koetta neljän kokeen joukosta, jotka ovat toisen kotimaisen kielen koe, yhden vieraan kielen koe sekä jossakin reaaliaineessa ja matematiikassa järjestettävät kokeet. Kokelas voi sisällyttää tutkintoonsa yhden tai useamman ylimääräisen kokeen.

Saadakseen ylioppilastodistuksen kokelaan kuuluu saada hyväksytyt arvosana kaikista pakollisista kokeista. Hylätyn arvosanan voi kuitenkin ylioppilastutkintolautakunnan määräysten mukaan kompensoida muista hyväksytyistä kokeista saaduilla pisteillä. Näistä **toisessa kotimaisessa, vieraassa kielessä tai matematiikassa** on kahden tasoiset kokeet ja ainakin **yhdessä** aineessa kokelaan on **suoritettava a-tason koe**. Saadakseen ylioppilastodistuksen kokelaan on myös saatava lukion päättötodistus (vähintään 75 kurssia + 2/3-sääntö; ks. PÄÄTTÖTODISTUKSEN ARVOSANAN MÄÄRÄYTYMINEN).

Kirjoitukset saa jaksottaa kolmeen peräkkäiseen suorituskertaan. Opiskelija **saa osallistua** kirjoituksiin, kun hänen kyseisen aineen **pakolliset kurssit on arvioitu**. Kannattaa kuitenkin ottaa huomioon, että koeteltävät laaditaan pakollisten ja syventävien kurssien mukaan! Ylioppilaskirjoituksiin on ilmoitauduttava kirjallisesti yo-tutkintolautakunnan määräämään päivään mennessä.

Oppilailla on mahdollisuus suorittaa vieraissa kielissä myös vapaaehtoinen suullinen osio. Tästä kannattaa keskustella jo hyvissä ajoin kyseisen aineen opettajan kanssa.

TUTKINNON SUORITTAMINEN

Ylioppilastutkinto tulee suorittaa enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana!

KOKEIDEN UUSIMINEN

Pakollinen hylätty koe saadaan uusia kaksi kertaa kokeen tutkintokertaa välittömästi seuraavan kolmen tutkintokerran aikana!

Hyväksytyt koe saadaan uusia **kerran**. Ylioppilastutkintoa saa myöhemmin myös täydentää.

ARVOSTELU

Kokeet arvostellaan seuraavilla arvosanoilla ja pistemäärillä:

laudatur	(7)
eximia cum laude approbatur	(6)
magna cum laude approbatur	(5)
cum laude approbatur	(4)
lubenter approbatur	(3)
approbatur	(2)
improbatur	(0)

Edellä mainituista pistemääristä muodostuu myös ylioppilastutkinnon puoltoäänimäärä. Ylioppilastutkintotodistukseen **merkitään** vain **hyväksytyt kokeet**, ellei kokelas anna ylioppilastutkintolautakunnalle lupaa hylätyn suorituksen merkitsemiseen. Koskee niin sanottuja kompensaatiotapauksia. Kompensaatio: hylätyt suoritukset jaetaan neljään luokkaan i+, i, i- ja i=. Kustakin kokeesta annetaan kompensatiopisteitä arvosanan perusteella (ks. yllä). Saadut kompensatiopisteet lasketaan yhteen, jolloin 12 pistettä kompensoi i+:n, 14 pistettä i:n, 16 pistettä i-:n ja 18 pistettä i=:n.

Jos kokelas uusii kokeen ennen todistuksen antamista, niin tällöin todistukseen merkitään kokelaan saamista arvosanoista parempi. Tutkintoa suorittava kokelas saa pyynnöstä otteen ylioppilastutkintorekisteristä, josta ilmenee hänen siihenastiset suorituksensa.

OULUNSALON LUKION TURVALLISUUSOHJEET OPISELIJOLLE

Kriisitilanteen varalle koulussa on tehty pelastussuunnitelma, jossa toimenpiteet ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa on määritelty yksityiskohtaisemmin. Pelastussuunnitelma on koululla erillisenä asiakirjana. Myös Oulunsalon lukion opetussuunnitelmassa on ohjeita kriisitilanteiden ennaltaehkäisyä varten ja toimintaohjeita itse kriisitilanteisiin.

Ulkoisesta ja sisäisestä tiedottamisesta vastaa koulun rehtori tai hänen estyneenä ollessaan vararehtori. Muilta ulkoinen tiedottaminen onnettomuus- tai vaaratilanteista on kielletty ellei asiasta sovita erikseen.

HÄTÄILMOITUKSEN TEKEMINEN

Hätäilmoitus on tehtävä aina, kun palo-, räjähdys-, tapaturma- tai muussa onnettomuustilanteessa paikalla olevat torjuntavoimat eivät riitä tai tilanne saattaa laajentua ja aiheuttaa muuta vaaraa. Jokainen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen tekemään hätäilmoituksen tilanteen niin vaatiessa. Hätäilmoitus tehdään pääsääntöisesti aina puhelimitse hätäkeskukseen.

HÄTÄKESKUKSEN NUMERO = 112

Kun olet saanut yhteyden hätäkeskukseen, kerro selvällä ja rauhallisella äänellä:

- 1. KUKA olet ja MISTÄ soitat?**
- 2. MITÄ on tapahtunut? (Mahdollisimman yksityiskohtaisesti: tulipalo, tapaturma, kolari tms.)**
- 3. MISSÄ on tapahtunut? (paikkakunta, osoite)**
- 4. MITÄ apua tarvitaan? Onko ihmisiä vaarassa?**
- 5. MISSÄ on opastus?**

Älä sulje puhelinta ennen kuin saat siihen luvan !!!

KOKOONTUMISPAIKAT

Mikäli Oulunsalo-talo ja lukio joudutaan tyhjentämään esimerkiksi tulipalon vuoksi, **kokoontumispaikaksi on sovittu koulun viereinen peltoaukea (Mäntypellonpolku 10). Vara-alueena on Karhuojantien ja Mäntypellonpolun välinen nurmikkoalue.**

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ennen kuin poistumiseen on annettu lupa. Luvan antaa yleensä evakuointitilannetta johtava turvallisuuspäällikkö tai mikäli hän ei ole tavoitettavissa, luvan antaa palo- ja pelastustoimia johtava henkilö. Näin varmistetaan, että kaikki Oulunsalo-talossa olleet henkilöt on saatu turvallisesti ulos talosta.

1. TULIPALO

- **SAMMUTA** heti, jos mahdollista.
- **PELASTA** vaarassa olevat, jos palo ei sammu alkusammutuksella.
- **RAJOITA** paloa sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- **HÄLYTÄ** palokunta numerosta 112.
- **MENE** ulos sovitulle kokoontumispaikalle.
- **OPASTA** ja järjestä palokunnalle esteetön pääsy kohteeseen.

**JAA TEHTÄVÄT,
ÄLÄ TOIMI YKSIN (ellei ole pakko)!**

2. TAPATURMA TAI SAIRASKOHTAUS

Erilaisissa onnettomuustilanteissa toimitaan mahdollisimman ripeästi ja tilanteen vaatimalla tavalla. Tapaturman sattuessa potilaalle annetaan välitön ensiapu. Koulussa on useita ensiaputaitoisia henkilöitä. Mikäli tilanne on vakava, paikalle soitetaan välittömästi ambulanssi. Asiasta ilmoitetaan myös rehtorille.

- Tee nopea tilannearvio, selvitä mitä on tapahtunut.
- Estä lisäonnettomuudet.
- Pelasta vaarassa olevat.
- Hälytä lisäapua numerosta 112.
- Aloita ensiapu omien kykyjesi mukaisesti.
- Jos potilaan tila muuttuu merkittävästi, ilmoita siitä hätäkeskukseen (välittyy ambulanssiin).

3. OMAISUUSRIKOS- TAI ILKIVALTATILANTEET

Erilaisia omaisuusrikoksia voidaan kohdata koululle tultaessa tai koulupäivän aikana. Ryöstö- tai murtotilanteisiin ei ole olemassa selkeää toimintaohjetta, koska tilanne sanelee usein ehdot, joiden mukaisesti on toimittava.

- **Ilmoita murren, tietomurren tai ilkivallan merkeistä välittömästi koulussa opettajalle, rehtorille tai koulun kansliaan.**
- **Älä siivoa tapahtuman jälkiä ennen kuin tapahtumapaikka on perusteellisesti tutkittu. Tapahtuman jäljet on kirjattava ja valokuvattava.**
- **Estä lisävahinkojen syntyminen (rikotut ikkunat tms.).**
- **Ryöstötilanteessa on toimittava rauhallisesti ja harkiten. Tilanteessa ei kannata leikkiä sankaria, koska useimmiten ryöstäjä on valmistautunut tilanteeseen paremmin kuin sinä.**

4. UHKA KIINTEISTÖN SISÄLLÄ TAI YMPÄRISTÖSSÄ

1. **Toimi rauhallisesti. Tee tilannearvio.**
  - Ole rauhallinen ja ystävällinen.
  - Kuuntele, älä keskeytä.
  - Tarkkaile tilanteen kehittymistä.
  - Vältä tilanteen kärjistymistä.
  - Vältä liikehdintää.
2. **Mikäli kiinteistöstä poistuminen ei ole mahdollista pysy sisällä ja pysyttele poissa ovien ja aukkojen edestä.**
3. **Estä mahdollisuuksien mukaan uhkaajan pääsy sisään (lukitsemalla ovet, tekemällä esteitä ym.) Muista kuitenkin, että mikäli ovia lukitaan yleisissä tiloissa voi käydä niin, että joku/jotkin muut eivät pääse poistumaan.**
4. **Hälytä 112.**
5. **Odota lisäohjeita.**

Pommiuhkaus tai vastaava:

- **Ilmoita** uhkauksesta heti opettajalle tai rehtorille.
- Vakavasti otettavan uhkauksen vuoksi koulu suljetaan. Uhanalaiset tilat tyhjennetään ja alue eristetään riittävän laajalta alueelta.
- Pommiksi epäiltyyn esineeseen, pakettiin tai laukkuun **ei missään tapauksessa saa koskea.**
- Poliisin tultua paikalle toimitaan **poliisin ohjeiden mukaan.**

5. YLEISET VAARATILANTEET

Väestöä varoitetaan uhkaavasta vaarasta yleisellä vaaranmerkillä, joka on yhden minuutin pituinen nouseva ja laskeva sireeniääni. Äänimerkissä nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus samoin 7 sekuntia. Yleiseen vaaranmerkkiin liittyy aina radiossa annettava pelastuspalvelun hätätiedote, jossa kerrotaan vaaranmerkin antamisen syy sekä annetaan tarvittavat toimintaohjeet.

6. VAARATILANNE YLIOPPILASKIRJOITUSTEN AIKANA

Lukiassa kuuntelut järjestetään Oulunsalo-talon luokissa ja kirjalliset kokeet juhlasalissa. Kirjoituksiin osallistuville opiskelijoille annetaan tiedotustilaisuuksissa ja kirjallisissa tiedotteissa ohjeet vaaratilanteiden varalle.

Rehtori, vararehtori tai valvonnasta vastaava ns. ykkösvalvoja vastaa erityistilanteen toiminnan käynnistämisestä. Muut valvovat opettajat ja koulun muu henkilökunta avustavat opiskelijoiden (=kirjoittajien) poistumisessa ja ohjaamisessa kokoontumispaikalle.

Ensisijaisesti on huolehdittava paikalla olevien ihmisten turvallisuudesta ja poistumisesta kirjoituspaikalta. Mikäli mahdollista, kirjoittajat ottavat kirjoitusmateriaalin mukaansa tilasta poistuessaan. Jos paperit jäävät kirjoituspaikalle, valvojat/opettajat huolehtivat papereiden sekä kirjoittajien laukkujen ja reppujen keräämisestä ja siirtämisestä varapaikalle. Valvojat ja muu henkilökunta huolehtivat siitä, että opiskelijat eivät varatilaan siirtymisen aikana keskustele keskenään.

Kukaan ei saa poistua paikalta eikä olla yhteydessä ulkopuolisiin esimerkiksi matkapuhelimella. Tilanteesta vastaavat opettajat keräävät paikalla olevien nimet ja varmistavat näin, että kaikki kirjoituksissa olleet opiskelijat ovat kasassa.

Kun opiskelijat on saatu varapaikkaan ja tilanne on rauhoittunut, valvojat jakavat kirjoitusaineiston kokelaille ja koetta voidaan jatkaa.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN SUUNNITELMA

YK on julistanut vuodet 2005–2014 kestävästä kehityksestä edistävän koulutuksen vuosikymmeneksi. Tavoitteena on saada kestävä kehitys maailman kaikkien valtioiden opetusjärjestelmiin vuosikymmenen kuluessa.

Suomi toteuttaa kestävästä kehityksestä strategiaa, jonka mukaan kaikilla kouluorganisaatioilla on kestävästä kehityksestä toimintaohjelma. Kestävästä kehityksestä ohjelma on osa opetusministeriön tulevaisuusstrategiaa. Opetusministeriön linjauksen mukaan kaikille oppilaille on vuoteen 2014 mennessä tarjolla koulussa osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ja kaikilla kouluilla on toimivia yhteistyömuotoja oman elinympäristönsä muiden toimijoiden kanssa.

Oulunsalon kunnassa kestävästä kehityksestä ohjelma tulee osaksi työsuunnitelmaa sekä perusopetuksessa ja lukiossa lukuvuodesta 2010-11 alkaen. Päämääränä on lisätä oppilaan valmiuksia ja motivaatiota toimia ympäristön ja ihmisen hyvinvoinnin puolesta. Koulun tavoitteena on kasvattaa ympäristötietoisia, kestävästä elämäntapaan sitoutuneita kansalaisia, jotka osaavat rakentaa tulevaisuutta ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäville ratkaisuille.

Kestävästä kehityksestä periaatteet otetaan huomioon myös koulun toimintasuunnitelmaa laadittaessa.

SYKSY 2011 YO-KIRJOITUKSET

AIKATAULUT

Tule kirjoituksiin aina ajoissa, viimeistään puoli tuntia ennen ilmoitettua aloittamisaikaa. Kokeiden alussa täytetään tarvittavia lomakkeita ja annetaan ohjeita kirjoituksiin.

KUULLUNYMMÄRTÄMISKOKEET

MA 12.9. toinen kotimainen kieli, keskipitkä B
klo 8.30 ruotsi

TI 13.9. vieras kieli, pitkä
klo 8.30 englanti

KE 14.9. vieras kieli, lyhyt
klo 11.00 englanti

KIRJALLISETKOKEET klo 9.00-15.00

PE 16.9. äidinkieli (tekstitaidon koe)

MA 19.9. reaali – psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

KE 21.9. vieras kieli, pitkä (englanti)

PE 23.9. toinen kotimainen kieli (ruotsi)

MA 26.9. äidinkieli (esseekoe)

KE 28.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt

PE 30.9. reaali – uskonto, et, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede
terveystieto

MA 3.10. vieras kieli, lyhyt (englanti)

KEVÄÄN 2012 KOEPÄIVÄT

Kirjallinen koe

PE 10.2. äidinkieli, suomi ja ruotsi, tekstitaidon koe

Kuullunymmärtämiskokeet

MA 13.2. vieras kieli, pitkä
klo 8.30englanti
klo 11.00saksa

TI 14.2 toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä
klo 8.30 ruotsi, A- ja B-taso

KE 15.2. vieras kieli, lyhyt
klo 8.30saksa
klo 11.00ranska
klo 14.00 englanti

Kirjalliset kokeet

MA 12.3. äidinkieli, suomi ja ruotsi, esseekoe

KE 14.3. reaali: ue, et, yht, ke, ge, te

PE 16.3. vieras kieli, pitkä

MA 19.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä

KE 21.3. reaali: ps, fi, hi, fy, bi

PE 23.3 matematiikka, pitkä ja lyhyt

MA 26.3. vieras kieli, lyhyt

OULUNSALON LUKION OPPIKIRJALUETTELO LV. 2011-12

AINE	I VUOSIKURSSI	II VUOSIKURSSI	III VUOSIKURSSI
BIOLOGIA	BI 1 ELÄMÄ, BIOLOGIA Lahti, Tolonen, Valste, Airamo, Holopainen, Koivisto, Suomalainen, Viitanen (WSOY 2005 tai uudempi painos)	BI 2 ELÄMÄ, BIOLOGIA (jatkuu) BI 3 BIOLOGIA YMPÄRISTÖEKOLOGIA Lahti, Rönkä (WSOY 2006) BI 5 BIOS 5 BIOTEKNOLOGIA Happonen, Holopainen, Sariola, Sotkas, Tenhunen, Tiharinen-Ulmanen , Venäläinen (WSOY uusin painos)	BI 4 BIOLOGIA IHMINEN Turunen (WSOY 2005 tai uudempi) BI 6 ABI BIOLOGIA – kertauskirja ABI BIOLOGIA – ratkaisut Hannus, Nowak ja Veistola (Otava 2008) Kirjat soveltuvat sekä luokkakäyttöön että itsenäiseen opiskeluun.
ENGLANTI	ENA 1-3 OPEN ROAD 1-3 McWhirr, Mäki, Pääkkilä, Riite, Silk (Otava) ENA 9 TAKE OFF! Iskanius, Moilanen, Ontero, Harrison (Otava)	ENA 4-6 OPEN ROAD 4-6 (Otava) ENA 8 (suullinen kielitaito) Kirja ilm. myöhemmin.	ENA7 OPEN ROAD 7 (Otava) ENA 11 PERFECT Säteri, Sirén ja Myles (WSOY)
FILOSOFIA UUSIMMAT PAINOKSET	FI 1 COGITO, JOHDATUS FILOSOFIAAN (WSOY)		FI 4 ILMOITETAAN MYÖHEMMIN
FYSIIKKA Kaikkien kirjojen tekijät: Hatakka, Saari, Sirviö, Viiri, Yrjänäinen, (WSOY)	FY 1 PHYSICA 1, Fysiikka luonnontieteenä Syventävät kurssit FY 2 PHYSICA 2, Lämpö FY 3 PHYSICA 3, Aallot	FY 4 PHYSICA 4 Liikkeen lait FY 6 PHYSICA 6 Sähkö FY 7 PHYSICA 7 Sähkömagnetismi	FY 4 PHYSICA 4 Liikkeen lait FY 5 PHYSICA 5 Pyöriminen ja gravitaatio

AINE	I VUOSIKURSSI	II VUOSIKURSSI	III VUOSIKURSSI
HISTORIA	<p>HI 1 KAIKKIEN AIKOJEN HISTORIA 1. Ihminen ja kulttuuri (Edita)</p> <p>HI 6 ARGOS – kulttuurit kohtaavat Jokiahho, Salo (WSOY)</p>	<p>HI 2 KAIKKIEN AIKOJEN HISTORIA 2. Eurooppalainen ihminen (Edita)</p> <p>HI 3 KAIKKIEN AIKOJEN HISTORIA 3. Kansainväliset suhteet (Edita)</p>	<p>HI 4 KAIKKIEN AIKOJEN HISTORIA 4. Suomen historian käännekohtat (Edita)</p> <p>HI 5 EEPOS. Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan. (WSOY)</p>
KEMIA	<p>KE 1 REAKTIO 1 Ihmisen ja elinympäristön kemia, Kaila, Meriläinen, Ojala, Pihko, Salo (Tammi) UUSIN PAINOS 2010</p> <p>KE 2 REAKTIO 2 Kemian mikromaailma Kaila, Meriläinen, Ojala, Pihko, Salo (Tammi)</p>	<p>KE 3 REAKTIO 3 Kaila, Meriläinen, Ojala, Pihko, Salo (Tammi)</p> <p>KE 4 REAKTIO 4 Kaila, Meriläinen, Ojala, Pihko, Salo (Tammi)</p>	<p>KE 5 REAKTIO 5 Kaila, Meriläinen, Ojala, Pihko, Salo (Tammi)</p> <p>KE 7 REAKTIO Kertauskurssi Kaila, Meriläinen, Ojala, Pihko (Tammi)</p>
MAANTIETIEDE	<p>GE 1 LUKION MAANTIETIEDE 1 Sininen planeetta Kakko, Kenno, Tyrväinen (Otava 2010) Tai yhteisnide: Sininen planeetta ja yhteinen maailma 1-2 Kakko, Kenno, Tyrväinen, Fabritius (Otava 2010)</p> <p>LUKION MAANTIETIEDE 1 Sininen Planeetta, työvähkö, Kakko, Kenno, Tyrväinen (Otava uusien painos)</p>	<p>GE 2 Yhteisnide LUKION MAANTIETIEDE 1-2 jatkuu 1. luokalta tai Lukion maantiede/ Yhteinen maailma Kakko, Kenno, Tyrväinen, Fabritius (Otava 2004 tai uudempi painos)</p> <p>LUKION MAANTIETIEDE 2 Yhteinen maailma, työvähkö Kakko, Kenno, Tyrväinen, Fabritius (Otava2004 tai uudempi painos)</p> <p>GE 3 LUKION MAANTIETIEDE 3 Riskien maailma Fabritius, Kakko, Kenno, Nowak (Otava 1. uudistettu painos 2009)</p>	<p>GE 4 LUKION MAANTIETIEDE 4 Aluetutkimus Fabritius, Kenno, Nowak, Ruth (Otava 2008) Oppikirjan mukana on CD.</p> <p>GE 5 ABI MAANTIETIEDE – kertauskirja ABI MAANTIETIEDE – ratkaisut Fabritius, Kenno, Nowak, Ruth (Otava 2008) Kirjat soveltuvat sekä luokkakäyttöön että itsenäiseen opiskeluun.</p>

AINE	I VUOSIKURSSI	II VUOSIKURSSI	III VUOSIKURSSI
MATEMATIIKKA (pitkä)	<p>MAA 1 LAUDATUR 1 Funktiot ja yhtälöt</p> <p>MAA 2 LAUDATUR 2 Polynomifunktiot</p> <p>MAA 3 LAUDATUR 3 Geometria</p> <p>MAA 4 LAUDATUR 4 Analyyttinen geometria</p> <p>MAA 11 LAUDATUR 11 Lukuteoria ja logiikka</p> <p>MAA 14 – orientoiva kurssi Ei kurssikirjaa</p>	<p>MAA 5 LAUDATUR 5 Vektorit</p> <p>MAA 6 LAUDATUR 6 Todennäköisyys ja tilastot</p> <p>MAA 7 LAUDATUR 7 Derivaatta</p> <p>MAA 8 LAUDATUR 8 Juuri- ja logarytmifunktiot</p> <p>MAA 12 LAUDATUR 12</p> <p>MAA 15 SIGMA 7 Talousmatematiikkaa (Tammi)</p>	<p>MAA 9 LAUDATUR 9 Trigonometriset funktiot ja lukujonot</p> <p>MAA 10 LAUDATUR 10 Integraalilaskenta</p> <p>MAA 13 LAUDATUR 13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi</p> <p>MAA 16 ABI Pitkä matematiikka (Otava)</p>
MATEMATIIKKA (lyhyt)	<p>KERTOMA -sarja tekijät: Hautamäki, Martio Parmanen, Portaankorva-Koivisto ja Sirviö</p> <p>MAB 1 KERTOMA 1 (Otava)</p> <p>MAB 2 KERTOMA 2 (Otava)</p> <p>MAB 3 KERTOMA 3 (Otava)</p> <p>MAB 9 Orientoiva kurssi Ei oppikirjaa</p>	<p>LYHYT MATEMATIIKKA –sarja</p> <p>MAB 4 Matemaattinen analyysi</p> <p>MAB 5 Tilastot ja todennäköisyys</p> <p>MAB 6 Matemaattisia malleja II</p> <p>MAB 8 Matemaattisia malleja III</p>	<p>LYHYT MATEMATIIKKA -sarja</p> <p>MAB 7 Talousmatematiikkaa Aalto, Kansanaho, Levanto Mäkinen, Salmela (WSOY)</p> <p>MAB 10 ja 11 Kertaus Aalto, Levanto, Mäkinen Paavola (WSOY)</p>
MUSIIKKI	<p>MU 1 VOX. Lukion musiikki 1. (Otava)</p>	<p>MU 2 Lukion musa, Suomi. (WSOY 2006, 1. painos)</p>	

AINE	I VUOSIKURSSI	II VUOSIKURSSI	III VUOSIKURSSI
PSYKOLOGIA	PS 1 MIELEN MAAILMA 1 Psykologian perustiedot (WSOY 2005) PS 2 MIELEN MAAILMA 2 Kehityopsykologia (WSOY 2005)	PS 3 MIELEN MAAILMA 3 Ihminen ja tieto (WSOY 2005) PS 4 MIELEN MAAILMA 4 Tunteet, motiivit ja taitava ajattelu (WSOY 2006) PS 6 SOSIAALIPSYKOLOGIA (WSOY 2008)	PS 5 MIELEN MAAILMA 5 Personallisuus ja mielenterveys (WSOY 2007)
RANSKA B3-kieli	RA3 1-3 VOILA 1 Teksti- ja työkirja Bärlund, Jokinen, Raitala, Bellotti, Laspeyres (Otava)	RA3 4-6 VOILA 2 VOILA 3 Teksti- ja harjoituskirja yhdessä (Otava)	RA3 7 ja 8 VOILA 4 (Otava)
RUOTSI B-kieli	RUB 1-2 MAGNET kurs 1 MAGNET kurs 2 (1. painos 2007) Bulut, Kajander, Laurén, Repo, Wahlroos (WSOY) RUB 8 SIGNAL (WSOY 2008)	RUB 3-5 MAGNET KURS 3 MAGNET KURS 4 MAGNET KURS 5 (WSOY)	RUB6 Ilmoitetaan myöhemmin. RUB7 MAGNET KURS 7 (WSOY) RUB 10 Ilmoitetaan myöhemmin.
SAKSA A-kieli			SAA 7-8 GENAU 7-8 (WSOY)
SAKSA B3	SA1-3 ANTENNE KURSE 1-2 KURS 3 (Tammi)	SA3 4-6 ANTENNE KURS 4,5,6 (Tammi)	SA3 7 ja 8 ANTENNE KURS 7, 8 (Tammi)

AINE	I VUOSIKURSSI	II VUOSIKURSSI	III VUOSIKURSSI
TERVEYSTIETO	TE 1 TERVEYDEN PERUSTEET Litmanen, Pesonen, Renfors, Ryhänen (WSOY 2006, 3. uudistettu painos) Myös yhteisnide KUNNON KIRJA kurssit 1 ja 2 käy (kurssi 2 on syventävä, valinnainen)	TE 2 NUORET, TERVEYS JA ARKIELÄMÄ Litmanen, Pesonen, Renfors, Ryhänen, (WSOY 2006, 3. uudistettu painos) TE 3 VIRTAA TERVEYS JA TUTKIMUS Eskola, Kannas, Räsänen, Mustajoki (Atena uusien painos)	TE 4 VIRTAA – kertauskirja Javanainen (toim.) (Atena 2008) Kirja soveltuu sekä luokkakäyttöön että itsenäiseen opiskeluun. TAI ABI TERVEYSTIETO Kertauskirja Lehtonen, Piesanen (Otava 2010)
USKONTO	UE 1 UUSI ARKKI, Uskonto ja Raamattu (Edita 2009)	UE 2 KIRKKOHISTORIAN JA KIRKKOTIEDON ARKKI (Edita 2010) UE 4 MAAILMANUSKONTOJE N ARKKI (Edita 2007)	UE 3 ETIIKAN ARKKI (Edita 2005)
YHTEISKUNTAOPPI		YH 4 LUKIOLAISEN EU-KURSSI Kaksonen, Ojala, Rautiainen (WSOY)	YH 1 YHTEISKUNTATIETO 1 (J. Aunesluoma, jne.) (WSOY PRO) YH 2 FORUM Uusi taloustieto (Otava) YH 3 JOKAISEN OIKEUSTIETO Kivelä-Nordell (WSOY)
ÄIDINKIELI	ÄI 1-3 SÄRMÄ Suomen kieli ja kirjallisuus tekijät: Haapala, Hellström, Kantola, Kaseva, Korhonen, Maijala, Saarikivi, Salo ja Torkki (Otava 2010) + Tehtäväkirjat kurssien mukaan: SÄRMÄ tehtäviä 1, 2 ja 3 (Otava) ÄI10 Ei oppikirjaa	ÄI 4-5 PISTE Lukion äidinkieli ja kirjallisuus 4-6. (Otava) ÄI10 Ei oppikirjaa	ÄI 6 PISTE Lukion äidinkieli ja kirjallisuus 4-6. (Otava) ÄI8, ÄI9 Ei oppikirjaa

**KURSSITARJOTIN JA LUKION KURSSIT
SISÄLTÄVÄ VALINTAKORTTI
OVAT KOULUN KOTISIVUILLA.**

**OPETUSSUUNNITELMAA
PÄIVITETÄÄN WILMAAN.**